

KINOLOŠKI SAVEZ REPUBLIKE SRBIJE



ISPIT SOCIJALIZACIJE PASA - ISP

BEOGRAD

2011

SADRŽAJ

Naslovna strana

Sadržaj

Projekat 2

Opšta pravila 2

Test karaktera 3

Vežbe poslušnosti (na poligonu) 4

Provera ponašanja u realnim situacijama (u saobraćaju) 8

ISPIT SOCIJALIZACIJE PASA - ISP

Izdavač

Kinološki savez Republike Srbije

kompjuterska obrada

Sandra Ćuk

Štampa

Štamparija " ĆUK "

Zemun

ISPIT SOCIJALIZACIJE PASA - ISP

(BH= pas pratilac)

Organizacija Ispita socijalizacije psa (u daljem tekstu ISP (međunarodna skraćenica BH)) i ponašanje svih učesnika, od organizatora do vodiča, sprovodi se shodno osnovnim pravilima sportskog ponašanja. Pojedinačne vežbe kao i ocenjivanje prikazanog rada, detaljno su objašnjeni u daljem tekstu. Svi učesnici moraju se držati ispitnih pravila, koja su za sve vodiče podjednaka. **Jedina razlika je ta da u ISP, nema vežbe "mirnoća na pucanj".** Dokaz o položenom ISP **neophodan je preduslov za vodjenje pasa u socijalizovanim-urbanim sredinama ili urbanoj okolini**, kao i za učestvovanje na svim takmičenjima radnih, tragačkih, spasilačkih pasa i takmičenjima u agilitiju i poslušnosti. Samo sudije koje su licencirane za **IPO** i **IRO** ovlašćene su da sude ISP. Rezultat ispita mora biti upisan u odgovarajući dokument (radnu knjižicu).

Priznaju se samo ispiti koji su organizovani od strane kinološkog društva koje je član Kinološkog saveza Republike Srbije (u daljem tekstu KSS).

Manifestacije su otvorene za javnost. Članovi moraju biti javno informisani o mestu i vremenu održavanja ispita. Ispit se može održati po dobijanju odgovarajuće saglasnosti od KSS.

TEST KARAKTERA

Pre pristupanja samom ISP ispitu, svi prijavljeni psi moraju pristupiti testu karaktera. Ovaj test se sastoji od provere identiteta tokom koje se proverava tetovir broj ili broj mikročipa. Psi koji ne mogu biti identifikovani, ne mogu pristupiti polaganju ispita. Psi koji ne polože test karaktera pre ispita, istom ne mogu pristupiti. Karakter psa se proverava tokom čitavog ispita. Ako pas pokazuje problematičan karakter tokom samog ispita, iako je prvobitno položio test karaktera, sudija takvog psa **može da diskvalifikuje. U radnu knjižicu se upisuje ukoliko pas ne položi test karaktera.**

Ocenjivanje

Psi koji ne osvoje ukupno 70 % poena u disciplini A ispita ISP, rad na poligonu (poslušnost na poligonu), ne mogu da pristupe disciplini B, ponašanju u saobraćaju (urbanoj okolini), koji se sprovodi na javnom mestu.

Na kraju ispita se ne daju bodovne ocene. Sudija jednostavno proglašava da li je pas položio ili nije. Smatra se da je pas položio ukoliko osvoji 70 % ukupnih poena po vežbama u disciplini A, a rad u disciplini B se ocenjuje ocenama zadovoljava ili ne zadovoljava.

Položen ISP ispit ne predstavlja sertifikat o stepenu obučenosti i kao takav se ne priznaje za potrebe parenja, izlaganja na izložbama u eksterijeru ili na uzgojnim pregledima ili priplodnim smotrama. Ne postoji minimalni vremenski period između polaganja ISP ispita ukoliko ispit mora biti ponovljen.

Bez obzira na ishod ispita, rezultat mora biti evidentiran u radnoj knjizici.

A. ISP - VEŽBE POSLUŠNOSTI (NA POLIGONU) UKUPNO 60 POENA

Svaka pojedinačna vežba počinje i završava se u početnoj poziciji. psi sede uspravljeni sa leve strane vodiča prislonjeni ramenim delom uz koleno vodiča. Dozvoljeno je zauzeti početnu poziciju samo jednom na početku vežbe. Vodič mora početnu poziciju zauzeti na sportski način. Vodič ne sme da stoji raširenih nogu. Krajnja (početna) pozicija prethodne vežbe može biti korišćena za početnu poziciju sledeće vežbe. Nije dozvoljeno pomagati psu telom, i isto vodi umanjivanju poena. Nije dozvoljeno nošenje motivacionih predmeta. Ukoliko vodič, usled fizičkog hendikepa, nije u mogućnosti da izvrši određeni deo neke vežbe, o istom mora obavestiti sudiju pre početka rada.

Ukoliko vodič usled fizičkog hendikepa nije u stanju da psa vodi sa leve strane, dozvoljeno je da psa vodi sa desne strane tela.

Sudija daje znak za početak svake vežbe. Sve drugo, sve pojedinačne delove vežbi, vodič izvršava bez sudijinog znaka. Ali, vodič ima pravo da zatraži uputstva sudije tokom rada.

Dozvoljeno je hvaliti psa nakon završetka svake vežbe. Nakon što vodič pohvali psa, može zauzeti novi početni položaj. Između pohvale psa i zauzimanja novog početnog položaja mora proći određena pauza od najmanje 3 sekunde. Pas mora biti u poziciji pored vodiča između vežbi.

1. VOĐENJE NA POVODNIKU (15 POENA)

Verbalna komanda "pored"

Iz početne pozicije, pas mora da sledi vodiča veselo na povodniku, nakon izdavanja komande "pored". Pas može da ima na sebi ogrlicu ili am koji je u skladu sa Zakonom o zaštiti životinja. Povodnik mora biti zakačen na "mrtvu" alku ogrlice.

Na početku vežbe, vodič i pas se kreću 40 do 50 koraka pravolinijski bez zaustavljanja. Nakon okreta za 180 stepeni, i dodatnih 10 do 15 koraka, vodič i pas se kreću po najmanje 10 korak brzim i laganim tempom. Potom nastavljaju kretanje normalnim tempom uz najmanje jedno skretanje na desno i jedan okret za 180 stepeni. Sve vreme pas mora da bude sa leve strane vodiča ramenim delom dotičući koleno vodiča. Pas ne sme da ide ispred vodiča, da zaostaje ili da se kreće široko od vodiča. Okret za 180 stepeni mora biti izveden na levu stranu.

Vodič sme da upotrebi komandu "pored" samo po kretanju iz početne pozicije i nakon promene tempa. Kad se vodič zaustavi, pas mora odmah da sedne bez pomoći vodiča. Ukoliko pas sedne udaljeno od vodiča, vodič ne sme da napusti svoju poziciju i da se približi psu. Povodnik se mora držati u levoj ruci i mora biti u opuštenom položaju. Na sudijin znak, vodič se sa psom kreće kroz grupu od najmanje četiri osobe (grupu građana). Vodič se mora zaustaviti najmanje jednom u grupi građana. Grupa građana mora da se kreće.

Pogrešno je ako se pas kreće ispred vodiča, zaostaje ili se kreće široko od vodiča. Spori i neodlučni okreti su takođe pogrešni.

Grupa građana

Vežba "pored" kroz grupu građana, mora biti prikazana i na povodniku i bez povodnika. Vodič mora da prođe oko najmanje dve osobe, jednom na levu i jednom na desnu stranu (npr. kretanje u vidu osmice). Svakim prolaskom kroz grupu građana, vodič mora da se zaustavi najmanje jednom blizu neke osobe. Sudija ima pravo da zatraži od vodiča da ponovi vežbu. Vodič može pohvaliti psa nakon završetka prolaska kroz grupu građana, ali samo nakon zauzimanja početne pozicije.

Okret (180 stepeni)

Dozvoljene su dve varijacije okreta. Ali, okret uvek mora biti na levu stranu. Pas može ili da obiđe iza vodiča, ili da prikaže okret na levo (pas ostaje sa leve strane vodica tzv. belgijski okret).

2. VOĐENJE BEZ POVODNIKA (15 poena)

Verbalna komanda "pored"

Na sudijin znak, vodič skida povodnik sa psa u početnoj poziciji. Vodič povodnik stavlja ili preko ramena ili u džep (u oba slučaja sa suprotne strane od psa) i odmah se kreće kroz grupu građana sa psom bez povodnika. Vodič i pas moraju se zaustaviti najmanje jednom u grupi. Nakon prolaska kroz grupu građana, vodič zauzima početnu poziciju i započinje vežbu vođenja bez povodnika. Šema kretanja je ista kao u vežbi broj 1.

3. SEDANJE U HODU (10 poena)

Verbalna komanda "sedi"

Iz početne pozicije, vodič se kreće pravolinijski sa psom bez povodnika. Nakon najmanje 10 koraka, vodič daje komandu "sedi" i pas mora da brzo sedne, a vodič mora da nastavi kretanje bez promene tempa ili osvrtnja na psa. Nakon 30

koraka, vodič se zaustavlja i odmah okreće psu. Na sudijin znak, vodič se vraća ka psu i zauzima početnu poziciju sa desne strane psa. Ukoliko pas ne ostane u sedećem položaju već legne i ustane, oduzima se 5 poena.

4. MESTO SA OPOZIVOM (10 poena)

Verbalne komande "mesto", "dođi" i "pored"

Iz početne pozicije, vodič se kreće pravolinijski sa psom bez povodnika. Nakon najmanje 10 koraka, vodič izdaje komandu "mesto" i pas mora brzo da legne. Vodič mora da nastavi da se kreće pravolinijski bez bilo kakvog uticaja na psa, još najmanje 30 koraka i da se odmah okrene ka psu i da stoji mirno. Nakon sudijinog znaka, vodič opoziva psa. Pas mora da se vrati kod vodiča veselo i brzo i da sedne brzo i blizu ispred vodiča. Nakon komande "pored", pas mora da zauzme sedeći položaj pored vodiča. Ukoliko pas ne legne ili ostane da stoji ili sedi, ali je opoziv besprekoran, oduzima se 5 poena.

5. ODLAGANJE SA OMETANJEM (10 poena)

Verbalna komanda "mesto"

Pre nego što drugi pas u grupi započne svoj rad, vodič psa stavlja u poziciju mesto, verbalnom komandom "mesto", iz početnog položaja na mestu koje odredi sudija, bez ostavljanja povodnika ili bilo kog drugog predmeta kod psa. Vodič odlazi 30 koraka od psa i ostaje tamo leđima korenutim psu. Tokom odlaganja sa ometanjem, pas mora da ostane miran na određenom mestu. Na znak sudije, vodič se vraća ka psu i zauzima poziciju pored desne strane psa. Nakon sledećeg sudijinog znaka, vodič psa stavlja u početni položaj komandom "pored". Ako je pas nemiran tokom sedenja, stajanja ili ležanja, oduzimaju se poeni. Ako pas ustane, sedne ili se udalji više od dužine tela od određenog mesta, ova vežba je negativna.

Nemirno ponašanje vodiča ili prikrivena pomoć vodiča su pogrešni. Ženke se odlažu na zasebno mesto od mužjaka. Ako pas ne osvoji najmanje 70 % predviđenih poena (42 poena) diskvalifikuje se sa ispita.

B. PROVERA PONAŠANJA U REALNIM SITUACIJAMA (U SAOBRAĆAJU)

OPŠTA PRAVILA

Dole navedene vežbe ne sprovode se na poligonu, već na odgovarajućem javnom mestu. Sudija i vođa ispita odlučuju gde će se i kako sprovođiti disciplina Ponašanje u saobraćaju (javne ulice, pešačke staze, trgovi). Izvođenje ove discipline ne sme narušavati normalan tok saobraćaja. S obzirom na specifičnost discipline B - ponašanje u saobraćaju, potrebno je puno vremena za njeno izvođenje. Nivo očekivanog rada ne sme biti ugrožen površnim ocenjivanjem velikog broja pasa.

U disciplini B se ne daju poeni za određene vežbe. Sveukupan utisak ponašanja psa na javnim mestima važan je činilac za uspešnost u ovoj disciplini.

Navedene vežbe samo su primeri koji mogu biti modifikovani od strane sudije u zavisnosti od lokacije na kojoj se ispit sprovodi. Sudija ima pravo da zahteva da pas ponovi neke vežbe, kao i da neke modifikuje ako postoji sumnja tokom ocenjivanja ponašanja psa tokom ove discipline.

VEŽBE

1. SUSRET SA GRUPOM LJUDI

Na zahtev sudije, vodič i pas hodaju duž označene trase trotoara. Pas je na povodniku. Sudija prati par na odgovarajućoj razdaljini.

Pas mora biti nezainteresovan za pešake i bicikliste.

Prolaznik (osoba određena za taj zadatak) preseca put vodiču. Pas mora da bude neutralan i nezainteresovanog ponašanja.

Vodič i pas potom nastavljaju kretanje trotoarom i nailaze na grupu ljudi. Ljudi u grupi ne stoje previše blizu jedni drugima. Grupa mora da se sastoji od najmanje 6 ljudi. Jedan od ljudi iz grupe započinje razgovor sa vodičem rukujući se sa njim. Vodič psu izdaje komandu "mesto" ili "sedi". Pas mora biti miran tokom kratkog razgovora.

2. SUSRET SA BICIKLISTIMA

Vodič se kreće određenom trasom sa psom na povodniku kada ga biciklista obilazi s ledja. Biciklista zvoni zvončetom tokom obilaženja. Na značajnoj udaljenosti biciklista se okreće i dolazi prema vodiču i psu. Biciklista opet zvoni zvončetom. Biciklista se mimoilazi tako da se pas nalazi između njega i vodiča.

Pas na povodniku mora prikazati smireno i nezainteresovano ponašanje prema biciklisti.

3. SUSRET SA AUTOMOBILIMA

Vodič i pas na povodniku se kreću pored nekoliko automobila. Motor jednog automobila upaljen je kada ga vodič i pas prolaze. Vrata sledećeg automobila se žustro zatvaraju. Jedan automobil se zaustavlja pored vodiča i psa. Prozor se otvara i vozač pita vodiča za smer. Vodič psu izdaje komandu "mesto" ili "sedi".

Pas mora prikazati smireno i nezainteresovano ponašanje prema automobilima i saobraćajnoj buci.

4. SUSRET SA DŽOGERIMA ILI OSOBAMA NA ROLERIMA

Vodič i pas hodaju duž mirne ulice. Pas je na povodniku. Najmanje dvoje džogera protrčavaju pored njih, ne usporavajući tempo trčanja. Kad džogeri prođu, drugi džoger trči ka vodiču i psu ne usporavajući tempo trčanja. Nije obavezno da pas korača u perfektnoj poziciji vođenja. Ali, pas ne sme da uznemirava osobe koje obilaze njega i vodiča ili koje im dolaze u susret. Dozvoljeno je da vodič psu izda komandu "mesto" ili "sedi" tokom susreta sa džogerima.

Umesto džogera, vodiču i psu mogu prilaziti i osobe na rolerima.

5. SUSRET SA DRUGIM PSIMA

Drugi vodič sa psom prolazi pored vodiča i psa., okreće se i vraća se ka njima. Pas mora prikazati neutralno ponašanje prema drugom psu. Vodič može da ponovi verbalnu komandu "pored" ili da psa odloži u poziciju "sedi" ili "mesto" tokom susreta.

6. PONAŠANJE PSA NA POVODNIKU PREMA DRUGIM PSIMA TOKOM KRAĆEG ODLAGANJA NA JAVNIM MESTIMA

Na zahtev sudije, vodič se kreće sa psom duž trotoara ili ulice sa manjim obimom saobraćaja. Pas je na povodniku. Nakon kraćeg vremena, nasudijin znak, vodič vezuje povodnik psa za ogradu, stub ili slično. Vodič se kreće (odlazi) van vidokruga psa, u neku obližnju kuću ili radnju.

Pas može da stoji, sedi ili leži.

Kad je vodič van vidokruga, pešak (za to određena osoba) koji šeta psa na povodniku, prolazi na najmanje 5 koraka od psa koji polaže ispit.

Pas mora da ostane miran dok je vodič van njegovog vidokruga. Mora da pusti drugog psa (koji ne sme biti agresivna jedinka) da prođe bez iskazivanja agresivnog ponašanja (trzanja povodnika ili neprestanog lajanja). Na sudijin znak, vodič se vraća po psa.

Pažnja: Odluka je samog sudije da li će svi psi polagati ovu disciplinu na istim lokacijama ili će neki psi određene delove ove discipline polagati na jednom mestu, a potom ostale vežbe na drugoj lokaciji.

VAŽNO OBAVEŠTENJE

Sertifikat o položenom ispitu socijalizacije PSA - ISP izdaje isključivo **Kinološki savez Republike Srbije.**